

HATÁRSZÉLI

POLITIKAI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL 7 ÓRAKOR.

Felelős szerkesztő:
MAGYAR BÁLINT.

Szerkesztőség: Rákóczi-ucca 3. sz. Kiadóhivatal: Teleky-ucca 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ÁR

helyben házhöz szállítva, vidékre postán küldve:
Égész évre . . . . . 28 K | Negyedévre . . . . . 7 K
Félévre . . . . . 14 K | Egyes szám . . . . . 60 f.
Külföldi előfizetéseknél a postabér megtérítését kérjük

Hirdetéseik díjazás szerinti. — Nyilttér áronként 80 f.

A nyilttéri és hirdetési díjak előre fizetendők.
TELEFON SZ: 37.

UJSÁG

SZILÁNKOK.

Világnézetek harcát éljük. A diadalmas keresztény világnézet diadalmas harcát, az egész világot lángbaborító destruktív materializmus ellen. A Rotschildok, a Mandelek, a világalomra törekvő zsidó imperializmus veresége volt ez. — Így történt meg, hogy 1920 január 17-én Versaillesben Deschanel Pál *klerikális* nacionalista képviselőt, óriási szótöbbséggel (734-56), a francia köztársaság elnökévé választották.

*
LÁBNYOMOKAT láttam a mostani vékonyan havas januárnak 15-én a *Közöny* hasábjain. Kíváncsian követtem, vajon hová vezettek? Nem kellett sokáig törőnöm fejemet rejtélyek kihüvelyezésén, nem kellett messzire kísérem a lányomokat; egy pár lépés elég volt arra, hogy föltárazzam Pekár Gyulának *Nyomok a hóban* című rajzát, mely először az 1913. évi Mikszáth-Almanach, később a szerzőnek több apróságával együtt egy külön kötet révén nyomódott bele nem könnyen szétolvadó módon az olvasni szeretők fehér emlékezetébe. Pompás nyomok azok, telepaticusan éleslátása az a világi festőművész, aki a télnék szűz havából annyi bensőséges holmit bir kiolvasni. Milyen beszédek is azok a nyomok az előtt, aki ismeri a nyelvöket! S helyel-közzel milyen érdekesen izgalmasak s végül milyen meghatóan tragikusak! Megkedveltem a lányomok után való kirándulást s megindultam a *Közöny* lányomaim. A gy. f. talpjegyjű nyomok szintén egy nő s egy férfi időjének titkait leplezték le kíváncsi szemem előtt. Amde az ő időjűk már vaskosabb érzékiségre vetkőzött, mert egy nem egészen teljesjénű jelenet mesélő hótápasoson túl néhány lépéssel, egy ülöpadnak szintén havas szinteren, nyíltan itt le nem írható bensőség esett meg, amittől szemérmesen visszahökkenem s megfeddtem magamat kándiságom miatt. Mi a kö is lett engem, hogy lányomok után vizslatok? Sőt tovább mentem: kezdettem szemrehányással illetni magamban Pekár Gyulát, hogy miért csábit másokat lányomok firtatására? Ha ő nem lányomoz, akkor bizonyára a gy. f. talpjegyjű lányomok se rajzolódna a *Közöny* nem egészen hófehér hasábjaira s én nem jutok abba a helyzetbe, hogy az ülöpados jelenet titkáinak kiolvasásakor csiklandozásra hajló idegeimet felizgassam.

Fajunk védelméről.

Egy ezelőtt két esztendővel megírott cikk jelenik meg itt, lapunk mai számának vezető helyén. Két évig várakozott a cikk a szerző asztalán, várakozott a jövőre napokra, amikor ilyen soroknak is szabad lesz már napvilágot látniok. Mert, sajnos, akkor nem lehetett. Akkor még ezt a kijelentést, hogy „magyar fajunkat az őt fenyegető sok veszedelemtől meg kell védenünk”, — nem volt szabad leírni. Nem engedte meg a „társadalmi béke”, amely mögött a magyar faj megrontójának, az idegen fajnak érdeke rejtezőtt. A felelős szerkesztő, akinek a cikk megjelenése felett döntenie kellett, azzal a tekintettel nézett a cikk írójára, amelylyel a vakmerőségig elszántakat, bár igazságos küzdelemre felkészültek, szokták végig nézni. Volt a nézésében elismerés, vágy, kíváncság, de nem volt benne erő, bátorság és elhatározás. A cikk nem jelent meg, pedig azóta bebizonyosodott, hogy éppen a huszonnegyedik órában hangzó kétségbeesett feljajdulás volt az a vesztébe rohanó magyar fajnak a vesztélyből való visszarantására; azóta bebizonyosodott, hogy azt a cikket nem egy újságba, de minden magyar ember szívébe tüzes betűkkel kellett volna beleégetni. Ami akkor elmaradt, megtörténik most a magyarságnak szólt az a cikk, az a magyarság most is itt van és alapjában nem változtat a dolgon, hogy ez a magyarság azóta, bár ugyanazon föld, de más ország lakója lett, mert az őt fenyegető veszedelem most is — ugyanaz. A cikket akkoriban a felelős szerkesztőhöz címzett levél alakjában írták, a történeti hűség kedvéért így fogjuk ezt leadni most is.

Felelős Szerkesztő Ur! A „Határszéli Újság” legutóbbi (ötödik) számának vezércikkében*) erősen felvillan a világháboruban legjobban vitézkedő magyar fajunk iránt való szeretet és lelkesedés lángja, valamint megcsillant annak jövő sorsa fölött való szomorúság rejtgettét könyve is A „H. U.”-cikke már céloz egy felelődeli egyszerű füzetre, amelynek címe: Fajunk védelme. Írója: Kiss Sándor. A füzert megjelent Budapesten, mint a „Cél” című folyóirat 1917. évf. 11. számának külön lenyomata. Engedje meg, Felelős Szerkesztő Ur, hogy a magyar fajom iránt való szeretettől és annak jövő sorsán való aggodástól indítva, erről a füzetről szóljak, annak gondolatát, bár röviden, de szélesebb körben ismertethessem!

„Pusztul, enyészik a faj — kezdi a tanulmány — ha a hozzátartozó fajvérek megfogynak, gazdaságilag, erkölcsileg lezüllyenek: ha a faj más népfaj igájába kerül, ha a fajiság összekuszálódik, átszövődik idegen vonásokkal, melyek ellenkezik a faj multjával, életfeltételeivel, intézményeivel, hivatásával. Az ilyen fajpusztulást organikus pusztulásnak mondja a tanulmány, amely pusztulásnak — ha jókor észreveszik elbe lehet vágni; csak föl kell ismerni a betegségét és az orvosságok beszédését, az életmód megváltoztatását nem kell hagyni a végső stádiumra.

*) Az a cikk, amelyre hivatkozas történt, 1918. febr. 2-án lapunk jelenlegi felelős szerkesztőjének tollából jelent meg a H. U.-ban és nagyon kemény igazságokat mondott ki a magyarországi sajtóról, mely a nemzet megrontója lett.

Ezután megállapítja a tanulmány írója, hogy néhány évtized óta a magyar fajon is az organikus bomlás tünetei mutatkoznak. A fajvérek fogynak (egyke-rendszer), a magyar gazdaságilag és erkölcsileg züllyk (a magyar föld és nemzet-vagyon zsidóképre jutása, erkölcstelen könyvek és lapok, a bünözés statisztikája), a magyar fajiság összekuszálódott, átszövődött idegen fajisággal, de úgy hogy a magyar történeti hagyományait, jó tulajdonait elveszti és azoktól a fajoktól, amelyek hatással vannak rá, a rosszat veszi át, nem pedig a jót; magyar politikája, határozott célokra rátermett harcokkal folytatott magyar politikája már nagyon régen nincsen a magyarnak.

Vajlon mi a magyar faj halálos betegségének a neve és jellege? — kérdi ezután a tanulmány írója. A kérdésre válaszulva megállapítja, hogy a magyarnak, mint turáni népnek, hajlamossága van a *fajnyaságra*, amely ha benne kifejlődik, akadályos annak, hogy a magyar maga köré nézzen, hogy gondolkodjék, szójlon és cselekedjen. A fajnyaság átkos eredmény, hogy a magyar, csakhogy neki gondolkodni és dolgozni ne kelljen országának határai között lassan-lassan átengedje egy élelmesebb fajnak mindazokat a területeket, ahol észfoglalkoztatás és szorgalom nélkül nem lehet megélni. Sajtó, tudomány, művészet, ipar és kereskedelem így kerültek ki a magyar kezéből, illetve így jutottak egy idegen élelmesebb fajnak a birtokába, amely ezután a körülményket teljesen és mondhatjuk, igen sokszor lelkiismeretlenül használta ki a maga javára, a magyar faj testi-lelki kárára. Már ott vagyunk, hogy nem vagyunk. Már ott vagyunk, hogyha akaróink sem lehet többé saját gondolatunk, saját vállalkozásunk, saját földünk, saját hasznunk a saját földünkön. A zsidók magukhoz ragadván a sajtót és a szellemi vezetést maguk állapították meg, maguk szabták meg az irányt, *mi en gondolatokat*, milyen eszméket dobjanak koncnak a közérdeklődés elé, amelyen a magyarok egymás között addig rágódnak, hogy magukról és a zsidókról egészen megfelelkezzenek. Mindig tudtak gondoskodni róla, hogyha egy eszmén már eleget rágódtunk, mást dobjanak elének. Ma meg önálló vámerület, holnap önálló hadsereg, holnap után már a közös vám és a közös hadsereg a jobb Ók lévén Magyarországon a sajtó, az ő cenzurájukon keresztül jutott el hozzánk minden a külföldről, a tudomány is és nem úgy jutott el, ahogy az nekünk magyaroknak hasznunkra lehetett, de úgy, amint az ő érdekeiknek szolgált. Egészen más péld. nálunk a szocializmus, mint Németországban. Ott erősen faji, a faji összertartás erősítője, nálunk nemzetközivé tették, úgy hogy aki szocialdemokrata, az a magyar fajra nézve teljesen elveszti. A tudományt is meghamisították. Darwin, Haecckel, Spencer felfedezései mindenütt *faji* öntudatát gyúrták át a kulturepek *nemzeti* öntudatát, csak Magyarországon nevelték kozmopolita és vallástalan embereket. Hogyan lehet ez? Mert a zsidó „mi tudósok” ezeknek munkáit nagy óvatossággal feltették át magyarra, nekünk a fajtalg oktató elemek előterbe lépének, viszont szorgalmasan aláhuzogatták az új tanok vallástalan és antinacionalista kijelentéseit, hogy a magyarban aludjék el, haljon meg a magyar és a hívő keresztény, a magyar oszlojk meg két vagy több párt: (nemzeti, nemzetközi, hívő, hitetlen), akkor nekik több fronton könnyű lesz felvenni a harcot egy esetleg öntudatú ebredd halálos beteggel.

A magyar, mint gondolkodni nem igen szerető, ezért könnyen szugeralható faj, felült egyrészt a fent említett politikai uszító eszméknek, amelyek figyelmét a zsidóiról elterelték, másrészt magába szivta a meghamisított tudományt és esküdtött arra, a zsidó sajtó betető-

zésül megcsinálta még azt a mesteri trükköt is, hogy általános fel fogása tette: Nem müvelt ember, aki a zsidó kérdésről írni, beszélni mer. Megállapították, hogy Magyarországon nincsen zsidó-kérdés, azt csak a sötét közepkorba valókat, a „csuhások”, a „heccakplánok”, a „maradiak” és még nem tudni, hogy micsoda, „sötétben bujkáló klerikális papzások” csinálják. A magyar nép ezt is elhítte, velük szavazott, a zsidó pedig gunyosan nevetett, gazdagodott, gyarapodott s már már elfoglalja a teológiai kathedrákat is, ha ugyan az egész vallásoktatást és a teológiai főiskolákat is be nem fogja még egészen szüntetni. Mert ha csak a magyaron mulik, az is meg lehet. Hogy következtelenséget vagy hasonlót bizonyítanak rá, attól ő már nem fél. Ő már írhat, beszélhet, tehet amint akar. A főkét, amíg teljesen nem volt a kezében, veszedelemnek mondotta és ellene uszított; most, hogy már majdnem teljesen a kezében van, most már nem veszedelem, sőt a Világ egy időben nap-nap mellett azt írta: Elő kell segíteni a tőke felhalmozódását, mert a tőke csak akkor omolhatik össze, hogyia veszedelmesen megnövekedjen. De most, hogy az ő kezükbe sikerült megnövekedni, már nem uszítanak ellene, legfeljebb a paraszt ellen uszítanak, mert annál még van valami és attól valahogy nehezebbé vált a földnek elorzása. „Soha ennél — írja Kiss Sándor — soha ennél arcátlanabb képmutatást nem látott az emberiség! Ime: a szocializmust lényegével teljesen ellenkező célra is fel lehet használni! Csak hogy a zsidóság összehalmozza minden vagyonát és értékét, kezébe kaparitszon minden hatalmat — aztán nem kell többé félni semmi féle sorsfordulattól.”

Sok mindenről esik még szó ebben a füzetben; többek között a faji öntudat nevelő-eszközeire is rátér a szerző és úgy találja, hogy az ifjúságot evégből eiszó sorban vallásosan kell nevelni, de ki kell elegendi lelkét az igazi tudománnyal is. „Fajvédelmi harcunkban az öregek siránkozó, humorizáló tenort fiatalos tüze, zordon elszántágnak kell felváltania, olyanakk, ami imponál és megragad. Elő kell mozdítanunk a természetudományos műveltséget a maga eredetiségében és egyetemességében. Ha kiszajátítjuk a természetudományos kultúrát, az ellenség kezéből hamarosan ki fog esni a hamis fegyver . . . stb.”

Felőlök Szerkesztő Ur! Hogy „bocsánatot kérek” stílusban beszéljünk amikor élet-halálról van szó, az soha sem volt okos eljárás. Amikor egy faj életéről van szó, akkor meg éppen indokolt a bátor, őszinte beszéd. Ez a kis füzet így van megírva, nekünk ezt így kell tudomásul vennünk és így kell folytatnunk. Bárha a lelkes, igaz szó felébresztene, életrekeltené, folyógyógyítaná, föltámasztaná alvó, beteg vagy talán tetszhalott, de mindenesetre elgyengült, tehetetlen, alig lélegző bus magyar fajunkat!

Ez volt az a cikk, amely két évvel ezelőtt magyar lapban nem jelenhetett meg, mert — az akkor vakmerőség lett volna. Ma már megjelenhet, bár többé nem hallhatja azt meg az egész magyarság. Két fele, négy fele vagy talán száz felé vagyunk megosztva és ami könnyű lett volna

két évvel ezelőtt, ezerszer nehéz, sőt lehetetlen most, hogy t. i. a faj egészét egy érzés, egy gondolat, egy valóság, egy életkedv egy feltámadási vágy hassa át teljesen!

Itt van a kutya eltemetve.

Minden jel arra mutat, hogy az itteni kereszténység és főképp a keresztény magyarság ellenségei a mult hetekben azért és csak azért, állították fel a munkácsi színesek tépelt kulcsját, hogy azok mögül bennünket provokáljanak, közelebb esaljanak az elrejtett fegyveremekhez, lehetőleg holtra sebezzenek vagy ha ez nem sikerül, legalább is megbontsák az eddig köszirtként együtt állott keresztény fallanok, megrémíték a gyöngé szívüket, legjobbjaink közül is félrevezessék az ő terveiken egykönnyen át nem tekintő keresztény szemeket. Innmár kétségtelemné lett, hogy az a semminek látszó színhazi ügy, amelyen összejöttünk csak casus belli, csak mellékes körülmény és amikor nekünk most parirozni kell, csak természetes, hogy mi is elhagyunk színeseket, színfalakat, kritikust és kritikát és nem oda villantjuk keresztés pengéinket, ahonnan látszólag személyünket fenyegeti baj, hanem csakis abba az irányba, ahonnan szent gyűlönet érheti vesztély.

Aból a nekünk írt és jól reklamirozott írásból csak egy dolog érdekel bennünket és ez nem az a levél végén cserdülni akaró mucsai eszköz, hanem egy, a levél letelején felvillanó beszorkányos, ijesztő, alattomos lédércény, amikor a hét dült betűs sorban egy mult heti szilánkunkra válaszulva ezeket írják: „Nem akarunk a kérdés azon oldalával foglalkozni, hogy az ilyen közleménynek mi a következménye, pl. most, amidőn a Tünygi referens értekezletre hívta egybe a szülőket, amely értekezleten el fog dőlni, hogy a számarány szerint hány magyar iskola illeti az itt élő magyarságot . . . stb.” Itt van a harcos zsidóság erős faktikai tehetségének hatalmas bizonyítéka, itt van a kutya eltemetve, amint a magyar ember mondja. — Csak úgy „mellékesen”, csak úgy „példaképen”, — csak úgy „véletlenül” itt dob bele a nem keresztény és bár magyar nyelven író, de nem magyar sajtó egy frappans u. n. uszító eszmét az itteni keresztény magyarság közé, hogy annak egyedeit egymás közt meghasonlitsa, hogy a kislekűket megjessze, mondván: „Minélkülünk elpusztultok, minélkülünk nem lesz magyar iskolátok, minélkülünk semmik vagytok, hogy meritek túrni, hogy valaki tiközületek mirőlünk már hónapok óta oly merészen írja a nekünk nem tetsző sok-sok igazságot!”

Mintha bizony a mai és holnapi értekezlet határozható meg azt, hogy milyen jogok illetik meg itt a magyarságot, mintha bizony a holnapi értekezlet volna hivata arra, hogy változtasson a népszámlálásnak a magyarság kétségtelem javára már megállapított számadatán, mintha bizony valóban minden tőlük függne, úgy akarják a dolgot a hiszékeny keresztény magyarság előtt beállítani. Nem a színesek üres számanyilatkozata, nem a mi színhazi rovatvezetőnk írása, nem a „Közlöny” szerkesztőjének személyes rehabilitáltatása, hanem egy másik cél lebegett előttük: a keresztény magyarság és a keresztény magyarsággal együtt tartó jobbelátású zsidóság

szétbontásának célja és előltünk is csak egy cél lebeg, hogy az ő taktikájuk hiába legyen.

Kell nekünk a minket megértő és bár saját jóvoltukért, de nem ellenünk, nem a mi kárunkra fáradozó zsidóság, amely zsidó vallása mellett magyarnak meri magát vallani, de nem kell nekünk a konjunktura zsidóság és ennek segítégeré sem reflektálnunk, mert úgy sem lenne soha áldás és eredmény azon Nem kell nekünk a bolsevikiekkel kacérkodó, nem kell nekünk az egy vagy két hónap alatt zavart felcélto, nem kell nekünk a magyarság fájó sebeit olykép gyógyító zsidóság, hogy uton-útfélen hazug rágalmatok terjeszt a magyarországi állapotokról, ahol a szerencsétlen testvéreink negyvenegyfokos lázban küzdenek az egyetlen földi kincsért: a becsületért. Ismételen is kimondjuk: nem kell a konjunktura magyár és ha a zsidógyermek már más nyelven is képesek tanulni, nemcsak magyarul: ám tegyék a zsidó szülők, hogy olyan értelemben fognak nyilatkozni, de mi akkor sem térünk el az igazságtól és ha talán kevesebben is, de becsülettel akarunk itt jogainkhoz jutni. Ne támogasson minket csak becsület szándékkal és csakis becsületet puritán ember!

Ezenkívül nincsen egyéb mondanivalónk. Ha egy kiadó — jogával visszaélve — a szerkesztő borbéruja szerkesztői megjelgyezéseket ír, illetve kiabál az illetéktelenül felvett bőr alól, ha ezzel a szerkesztő kellemetlen csufolkodó, nyers hangnak teszi ki, ha ezt a hibáját korrigálóan, szerkesztőjének igazán elégtételt akarva kieszközölni, azt helyénvaló szorgalmazással el lehetne éni. De itt nem arról van szó, nem ez volt a cél, azért nem szabad több szavunknak lenni. Felháborodott és talán más hangot várt keresztény testvéreink közül is be kell látniuk azoknak, akik politikusszemmel nézik a dolgokat, hogy a kutya már megdöglött és el van temetve.

Milyen segíelyeket nyujt a munkásbiztosító.

Most, hogy a kerületi munkásbiztosító pénztár kötelezett tagjainá váltak a mezőgazdasági és háztartási alkalmazottak, valamint az erdei munkások, s így az itteni pénztár bizt. kót. tagjainak száma legalább is 2000-él, a pénztári segíelyeket szintén igényelhető, keresettel nem bíró családtagoknak száma pedig legalább is 3000-él mekedett, helyénvalónak találjuk annak közlését, hogy mit igényelhetnek a pénztári tagok az esetben, ha ők maguk, avagy a velük egy háztartásban élő, de keresettel nem bíró családtagok válnak beteggé.

Ajánljuk e közleményünk figyelmes átolvasását nemcsak a közvetlenül érdekeltnek (tagoknak), de a munkaadónak is, hogy szükséges esetén kellő utbaigazítással láthassák el esetleg irni-olvasni nem tudó alkalmazottaikat.

A pénztár által nyujtandó segíelyezések a következők:

I. Betegség esetében

igénye van a biztosított tagnak:

1. ingyen orvosi gyógykezelésre a megbetegedés első napjától kezdve 39 hétig és azontúl is arra az időre, amelyre táppénz jár:

kilométeres gyaloglás után elfogott az álom, de nem tudtam azt soká nyugodtan élvezni. Felriadtam, kis-sokára fel is ébredtem, de folyton rémképeket láttam.

A rovarok, a bogarak ezrei jöttek felém, mintha megakarnák bosszulni borszeszbe tett elfogott társaikat, s ezek elől menekülni nem tudtam.

Hiába fordultam jobbra, hiába balra, hiába hnytam le vagy nyitottam ki szememet, úgy véltem, úgy láttam, a bogarak ott nyúzógnak rajtam, vákuosomon, takarómon, a falon, a szobában, mindenem.

Szólan nem mertem. Féltém. Végre is el-sirtam magamat.

És meghallotta ezt az én jószágos édesanyám. Odajött hozzám, s mikor epanaszoltam neki látomásomat, maga mellé vett. De ott sem tudtam nyugodni. Ott is körülöttem, rajtam voltak a rovarok ezrei.

Egyszer csak megszólalt az én édesanyám: — Fiam, lefekvés előtt talán nem imádkoztál? — Sírva mondtam meg, hogy bizony nem. És imádkoztunk.

Öt perc múlva anyám, a legjobb, a leg-szeretettel anyának ölelő karjai között édes mosollyal ajkaimon, már az angyalokkal álmodoztam, s nem is ébredtem fel, csak késő reggel.

Röviddel ezután gyóntam először. Sem akkor, sem az azóta végzett husvét gyónásaimkor nem volt azonban okom még vétkesnek valanom magamat a mindennapi esti ima elhanyagolásáért.

Visszaemlékezés.

Írta: Gaar Iván.

Elért engemet is a félszázadot meghaladt kora emberek réme: az álmatlanság. Órákat töltök ébren, amikor mások a legboldogabb álmatukat alusszák. S ilyenkor meglevenedik előttem a mult; gyermekkorom éppúgy, mint az étellel való küzdelmem ideje, boldog ifjúságom, s az azt követő gyászos esztendők után be-köszöntött újabb tavaszi nap sugaras idők.

Magam előtt látom mindazokat, akiket szerettem, s akik engemet is oly igazán szerettek; — elvonulnak szemem előtt barátaim, ismerőseim szája, akik már rég porladoznak, — de nem kerülnek el ellenfeleim sem.

Ott látom, ott érzem magamat szülőföldemen mint gyermek, aki a legmelegebb szülői szeretet közepette gondatlanul, játszva töltötte napjait, — újra átélem iskolás korom éveit, amikor már éreznem kellett, hogy az élet nemcsak örömeket ad, de kötelességet is ró a földi halandóra.

Hosszu esztendőknék öröme, bánata, leült életevéimnek nagyon is nagy változatossága mintha csak ma történnék meg velem: úgy érzem az álmatlanság idején.

S a képek, a megtörténtek, a multam nem időrend szerint vonulnak el előttem; nem, mert míg gyermekkorom egyikét még befjezve sem látom, már elhalványodik, hogy másíknak, az évtizedek után következettnek adjon helyet.

Nehéz órák. Az ember újra átéli életének

elmúlt éveit. Ha örömteli a kép, szinte jól esik, hogy újra láthatom, de ha a gondterhes idők egyik-másik jelenete tárul előm: az izgalom lesz urrá rajtam, s épp úgy szenvedek, mint akkor, mikor azt tényleg át kellett élnem.

És csodálatos, ez álmatlanság közepette jövők tudatára, hogy egyszer, 5-6 éves koromban már szenvedtem álmatlanságban. De akkor csak az éjnek egy részén át tartott, s a baj okát megtalálva, nem is tért az vissza, csak most, mikor már — úgy mondják — a kor hozza azt magával.

Hogy is történt csak? Úgy kezdődött, hogy bátyámmal, aki akkor volt első gimnazista, — bogarászni mentünk.

Hazuról ebédután elindulva, neki-vágtunk a városi rétnek, melyen keresztül mintegy két kilométeres ákással szegélyezett út van. Éz az út kevés eredménnyel járt. A rét végén felmentünk tehát az országútra, s tovább folytattuk utunkat kifelé a városból, az ugynevezett Kis-Kútig, mely szülőföldem egyik kirándulólhelye. A rét végétől idáig az út meg van a három kilométer. Itt megpihentünk, megettük szerény uzsonnákat, s visszafordulva, kezdtük megint előlről a rovargyűjtést.

Persze ez lassu meneti dolog volt, mert hol az országutat nézdegéltük, hol a fák törzsét vizsgálgattuk, hogy nem mászik-e ott egy-egy bogár. Emellett még pöttyömségnék sem engedte a gyorsbb menetelést, s így majd esti nyolc óra volt, amikor holtra fáradtan haza kerülünk.

Én azonnal pihenni tértem. A több niint líz

2. **ingyen gyógyszerekre, fürdőkre, gyógyvizekre és a szükséges gyógyászati segédeszközökre** (szemlívve, mankó, sérvköltő, műláb, irrigátor stb) a megbetegedés első napjától kezdve 39 hétig és ezután is arra az időre, amelyre táppénz jár;

3. **táppénzre**, ha a betegség keresetképtelenséggel jár és három napnál tovább tart, — a keresetképtelenség 3-ik napjától számítva a keresetképtelenség további tartamára, de legfeljebb 39 héten át. A jelenlegi táppénz az I. f. osztályú tagoknak napi 90 f, a II. osztályúaknak 150, a III. osztályúaknak 210, a IV. osztályúaknak 270, az V. osztályúaknak 330, a VI. osztályúaknak 390, a VII. osztályúaknak 450, a VIII. osztályúaknak 540, a IX. osztályúaknak napi 6 K 60 f.

Oly esetekben, midőn a kórházi gyógykezelés szükségessége fennforog: **kórházi gyógykezelésre**. A kórházi gyógykezelés tartama alatt a nem családfenntartó tag táppénzben nem részesül. A családfenntartók családtagjai azonban fél-táppénzben részesülnek;

4. a biztosított taggal egy háztartásban élő, és keresettel nem bíró, külön nem biztosított **családtagok** részére (akik alatt a házastárs, törvényes és törvénytelen, avagy örökbe fogadott gyermek, szülő, nagyszülő, unoka értendő), ingyen orvosi gyógykezelés, ingyen gyógyszer és a szükséges gyógyászati segédeszközök szolgáltatnak ki a megbetegedés napjától 39 hétig.

II. Szülés esetében:

1. A bizt. tagnak ingyen a szükséges **szülészeti támogatás** és gyógykezelése:

2. **gyermekágyi segélyre** a lebetegedés első napjától kezdve 8 héten át. E segélyek most a következők: az I. o.-ban heti 7-96, a II.-ikben 13-16, a III.-ban 18-41, a IV.-ikben 23-66, az V.-ben 28-91, a VI.-ban 34-16, a VII.-ben 39-41, a VIII.-ban 47-25, a IX.-ben 57 K 75 f.

Szülés esetén az állami anyakönyvi hivataltól szerzendő be a díj- és bélyegmentesen kiállítandó születési bizonylat, s ennek a pénztárhoz való juttatása után történik a kifizetés;

3. **szoptatási segélyre** azoknak a biztosított nőknek, akik gyermeküket maguk szoptatják, a gyermekágyi segély megszünetését követő 12 héten át. E segélyek a következők: az I. osztályban napi 75 f, a II.-ban 125, a III.-ban 175, a IV.-IX. osztályban napi 2 K. Azok a biztosított nők, akik orvosi igazolás szerint gyermeküket szoptatni nem képesek, a kijáró szoptatási segély helyett ennek összegét meg nem haladó csecsemő-tápszerben részesülnek;

4. a biztosítottal egy háztartásban élő és keresettel nem bíró külön nem biztosított családtagok a szükséges szülészeti támogatásban és gyógykezelésben, ugyiszintén napi 1 K gyermekágyi segélyben részesülnek a lebetegedés napjától kezdve 6 héten át. (A díj- és bélyegmentesen kiállítandó születési bizonylat az állami anyakönyvvezetőtől és ezekben is beszerzendő és a pénztárba küldendő).

III. A biztosított elhalálozása esetében

temetkezési segély jár, és pedig: I. o. tag után 45 K, II. osztályú után 75 K, III. o. után 105 K, IV. o. után 135 K, V. o. után 165 K, VI. o. után 195 K, VII.-o. után 225 K, VIII. o. után 270 K, IX. f. o. tag után 330 K.

Családtagok után temetkezési segély nem jár. Temetkezési segély kifizetéséhez szükséges az állami anyakönyvvezető által díj- és bélyegmentesen kiállítandó halálhíradó tanúsítványnak a pénztárhoz való beküldése.

Hogyan vehető a segélyek igénybe?

Akinek orvosi segélyre van szüksége, az mindekeletűt szereze be munkaadójától (gazdájától), vagy ennek megbízottjától a pénztári segélyre való igényjogosultságot bizonyító igazolványt, s ezzel menjen, illetve vidéken, ha gyengesége miatt járni nem tud, szállíttassa magát ahoz a pénztári orvoshoz, akinek a körzetében lakik. Ha a beteg erős lázassága, vagy súlyos sérülése, esetleg ragályos (fertőző) betegsége miatt nem szállítható az orvoshoz, úgy az orvost keresse magához. Szabály ugyanis, hogy a pénztári tag vagy családtag tartozik az orvost felkeresni, és csak ha a beteg betegségi állapota ezt meg nem engedi, hívható a pénztári orvos a beteg lakására.

Oly esetekben, amidőn a beteget fuvaron, vagy vasuton szállítják az orvoshoz, az, hogy a fuvaron vagy vasuton való szállításra szükség volt: az orvos által igazoltatandó, s akkor a pénztár — az igazolvány bemutatásakor — a költséget megtéríti. Szintúgy megtéríti a pénztár azt a fuvar-költséget, mely az orvosnak a beteghez való szállításából áll elő.

Az orvos által előírt orvosságokat bármelyik ungmegyei gyógyszerész kiadja, de a tag köteles a receptet nála hagyni, hogy a költséget a pénztárral szemben felszámíthassa.

Gyógyászati segédeszközök szüksége esetén az orvosi rendelés a pénztárhoz beküldendő, s a pénztár küldi meg azokat a tag részére.

Ha a tag keresetképtelen (munkaképtelen) betegé lesz, akkor a kezelő-orvos hétről-hétre kiállít részére oly bizonyítványt, melynek alapján a táppénz a pénztárnál felvehető. Vidéken lakó pénztári tagok táppénzátvitálai a pénztárhoz küldendő be, a beérkezés után pedig a járuló összeget a pénztár posta útján küldi meg.

A pénztár központi orvosi rendelője.

Minden pénztári tag vagy családtag első-sorban a saját körzeti orvosával tartozik magát gyógykezeltetni. A pénztárnak van azonban Ungváron, a Kishid-utca 3. számú házban központi orvosi rendelője is, s itt hétköznapokon napi négy órán át történik a pénztári igényjogosultak gyógykezelése. Ezen rendelő-órak alatt a kellő igazolással ellátott pénztári segélyre igényjogosultak — tehát a nem Ungváron lakók is — gyógykezelésre jelentkezhetnek, s itt gyógykezelés alá is veszik őket.

A szociáldemokrata párt gyűlése.

Január 25-én vasárnap délután 3 órakor volt a szociáldemokrata párt kerületi gyűlése és az új pártvezetőség megválasztása. Körülbelül 300-400 leket számláló közönsége között feltűnően sok volt a nő s még feltűnőbb a nem tagok, legfeljebb hirtorsosok száma. Az egybegyűlteket Horváth elvtárs üdvözli. Bejelenti, hogy a régi 16 pártvezetőségi tagból mindössze 4 maradt, a többiek elhagyták a pártot.

Surányi elvtárs kezd beszélni, illetve a rekedtség sikoltozni. A nemzetközieség eszméjéről zeng frázisokat, magukat nem magyaroknak, csak magyar ajkúknak nevezvén, pedig Európa népeit soha sem választotta el annyira egymástól a kultúrától nemzeti érzés, mint manapság. „A nemzet öntudat most jól diadalát Európában”. Beszél a földművesek ellen és a tud magas árak miatt s felhívja a figyelmet a prágai elvtársakra, akik a drágaság miatt sztrájkba léptek. Majd ilyeket mond: „Más senki nem tudja megvalósítani a földi boldogságot, csak mi”. „Az melles, hogy nyilatkozik meg a mi munkánk, azt a körülmények szabják meg”. Miután egy kis mesét mond el a disznóölésről, kéri az elvtársakat, élesszék fel a párt-életet s terjesszék az eszméket a falun is. „Apostolnak kell ma minden munkásnak lenni” — mondta. — A következő szónok bejelentette a tagsági díj heti 50 fillérben való megállapítását. Majd kihirdették a beadott szavazatok alapján a szakszervezetek bizalmiférfiai által jelölt lista győzelmét. Az egész gyűlés sablonos mederben folyt le, bár hiányzott az ilyenkor szokásos vallás és papok elleni uszítás. Ez vagy a javulás, vagy a féltékenység vagy a hamisság jele. Hiányzott a fegyelem is, bizonyítja az állandó zugás, kiabálás. Egyesek feltett kalapban nézték végig a gyűlést. — ezzel is demonstrálván faji hovatartozásukat. A jelenlevők inkább csak éljenzi tudó tömeg, mint szervezett munkásság benyomását keltette fel, akik inkább voltak párttagok, mint szocialisták.

(zs. b.)

— **Terményvásárlási igazolványok érvényesítése.** A zsupáni hivatal felhívja a közönség figyelmét, hogy több esetben a hatóság által kiadott vásárlási igazolványt; a mezőgazdák ezen engedélyt nem érvényesítették azon kifogással, hogy ők csak a szövetkezetnek tartoznak átadni terményeiket. Ezen állításuk kiadott miniszteri rendelettel ellenkezik. Miért is ha ily eset előfordul, az az illetékes hatóságnál feljelentendő, mert ez a közellátás hátrányára szolgál.

Panaszok.

I.

Kliscs János polgártársunk hozzánk intézett levelében különösen három dolog miatt panaszkodik, amelyek itt következnek:

1. Miért van az, hogy a zugói kincstári fa-telepen ugyanazért az árért nem mindenkinek adnak ugyanolyan jóminőségű fát, másszóval, miért érvényesül ott még ma is az u. n. protekciós rendszer?

2. Miért van az, hogy bár a marhahusnak árát 16, illetve től kezdődőleg 14 K-ban állapították meg, azért a mészárosok közül némelyek még ma is olyképen járnak el, hogy csak annak adnak húst, aki egy negyedkilóért 5 K-át tesz ki a pudlira?

3. Miért van az, hogy bár helyben 10 keresztény szobafestő van, a munkát adó intézmények — — — — — csakis zsidó munkásokkal dolgoztat? — Itt megemlíti, hogy e panasz más szakmájú iparosok ajkán is hangzik.

II.

Kozma Sándor s.-kérjegyző az UAC. korszolypályáján történt egy esettel kapcsolatban — az eset elmondása után — a következőket írja hozzánk: „Nagyon elővigyázatosnak kellene lennie a jégpályát gondozó és az ottani rendfentartásért felelős egvényeknek, hogy a bolsevizmustól átitatott levegőből talán csak pár nap előtt ideérkezett egvények ne tudjanak befurakodni a rendszerető és a bolsevista szellemet nem ismerők közé.

UJDONSÁGOK.

— **Kinevezések.** Papp Antal munkácsi megyés püspök kinevezte: Chanájsz András okl. kitanító Gombásra i. h. kitanítóul, Suták János okl. kitanító Órmezőbe i. h. kitanítóul, Dankulinécz János okl. kitanító Kustánfalvára i. h. kitanítóul, Mikulanécz János okl. kitanító Kis-sakradra i. h. kitanítóul.

— **Boncoso rendőrfőkapitány távozása.** A városi rendőrség agilis és erélyes vezetője, Boncoso rendőrfőkapitány eltávozik városunkból. Utódjául dr. Fucks kassai rendőrfőkapitány helyettesét neveztek ki.

— **Eljegyzés.** Kosztrinszky Jollyt Uzhorodon eljegyezte Kodés Jaroszlav prágai hadnagy.

— **Halálozások.** Choma Viktor né szül. Manajló Mária Bilkén a mult napokban elhunyt. A kedves fiatal asszonyt városunk és környéke nagyon jól ismerte. Mint Jaczkovits Sándor volt domonyai telkés nevelt leánya mindenkit lebilincselhet jóságával. Őszintén örültünk boldogságának, amikor asszony lett, vele szenvedtünk mikor nevelő atyja tragikusan elhunyt és most, amikor ő is oly módon távozik, hogy egy fiatal férjet és egy négy napos leánykát hagy maga után, — igazán és őszintén szenvedünk, miattat leírjuk e pár sort, egy fiatal anyának legszomorubb nekrológiát.

— **A Kath. Legényegylet közgyűlését** — amennyiben az engedély meg nem érkezik — az elsőszeg kénytelen volt jövő vasárnapra, február 8-án d. e. 11 órára halasztani.

— **A Keresztény Ifjak kultur egyesületének** közgyűlése ma d. u. 4 órakor lesz a párt helyiségben. Legyen ott minden testvér!

— **Elhunyt kisleány.** Dr. Hadzsega Illés járásbíró és nejét sulyos csapás érte. Legnagyobb gyermekük, Edit január 30-án hosszas szenvedés után megvált övétől s a boldog angyalok égi társa lett. Nagy részvét mellett tegnap d. u. 3 órakor temették el a hal halottat a várí sarkibe.

— **Ujabb küldöttség Hlinka ügyében.** A rózsahegyí „Slovák” c. lap azt írja, hogy miután Tusár miniszterelnök kijelentette, hogy Hlinka hazaárulást nem követett el és ennek dacára ma is vizsgálati fogságba tartják, a slovák néppárt február 5-én kétszáztagú küldöttséget meneszt Hlinka érdekében Masaryk köztársasági elnökhöz.

— **Az új huszkoronások** február 1-én kertlinek forgalomba. A 10 K-ás államjegyeket is rövidesen kibocsátják.

A mai drágaság mellett feltűnő olcsón szerezheti be

háztartási, konyhafelszerelési és zománcedény szükségletét

a legfinomabb minőségben **FRIEDER LAJOS** Széchenyi-tér (Kispiac) 15. sz. a., Gladius hentes mellett.

Legolesőbb bevásárlási forrás!

Megtekinthető vételkötelezettség nélkül!

— **Lesz naptár.** Állandó panasz, hogy nincs magyar nyelvű naptár. Ami van is, nem teljes. Hogy ezen a naptárhiányon segítve legyen, Rácz Pál kollégánk egy teljes tartalma (róm. kath., gör. kath., protestáns és izraelita) naptárt szerkesztett, mely most került nyomás alá és február közepére a közönség kezébe jut. Hirdetéseket elfogad Földesi Gyula nyomdatulajdonos, aki a naptár elkészítését felvállalta.

— **Hangversenyek.** *Osztapcsuk Anda operánékesnő, Hudák Lenke és dr. Fenczik István* névű műsorral hirdetett hangversenyüket múlt hó 24-én szombaton tartották meg. A szereplő művészek közül sok élvezetet a közönségnek Osztapcsuk Anda, kinek kellemes szopránja a rég nem hallott művészi ének erejével hatott. Különösen a sok érzéssel előadott kisoroz dalokkal kellett öszinte tetszést. Kár, hogy éneklés közben kissé motoros, ami előadásának közvetlenségét csökkentette. Hudák Lenke a töle megszokott művészettel látta el a kísérő nehézszerű szerepét s szóló-számaival is előnyösen érvényesítette tudását. Dr. Fenczik igazán nagy élvezetet nyújtotta a közönség részéről nagyobb látogatottságot is megérdemelt volna.

Tauszig Mártha hegédművész nő hangversenyt vasárnap, jan. 25-én, tartotta meg a Korona nagyrémében. A hangversenyéről, a fiatal tehetséges művészről jótékony, csak elismeréssel nyilatkozhatunk. Úgyesen, izlésesen megválasztott műsora tág teret nyújtott, hogy bemutathassa kiforrott ujjtechnikáját s precízén sima művészi vonóvezetést, valamint különösen a melodikus műveknek egyéni, bár gyakran sajátosság felfogását. A Vienáwszky koncertnél, bár helyenkint még küzd a mű technikai nehézségeivel, fejlett ujjtechnikája, Riess Motta perpetuoójának pedig művészi vonótechnikája ragadja tapsra a szép-zsámor közönséget. Az úgysen előadott melodikus Dvorzák Humoreszkje, valamint Goddard Berceuse után melegen ünneplik a szimpatikus művésznőt, ki egy-két műsoron kívüli számmal köszöntni még az ünnepeket.

Külön ki kell emelnünk még Hudák Lenke zenetanárnő precíz, simulékony zongorakíséretét, valamint a Közlöny szerkesztősége tagjainak ügyes rendezését.

— **Az ügyvédi vizsgát tenni szándékozó ügyvédjelöltek** küldték be ily irányú kérvényeiket az Ügyvédi és Birói vizsga-bizottság elnökségének. Besztercebányára, megjelölven kérvényükben azt a nyelvet is, amelyen vizsgájkant letenni óhajtják. Ami a magyar vizsgálati nyelvet illeti, igaz ugyan, hogy annak idején oly intézkedés adatott ki, hogy magyar nyelvű vizsgálatot csak oly ügyvédjelöltek tehetnek, akik ebbeli kérvényüket múlt év december végéig adták be, azonban a gyakorlatban ettől eltérhetnek és a kérvények beadása és a vizsgák magyar nyelvű letelele folytatásán még bizonytalan határidőig ez évben is megtörténhetik.

— **A Ker. ifjak** ugy érkölesileg, mint anyagilag jól sikerült jótékonyulati előadást és táncmulatságot tartottak jan. 25-én a siketnémák intézetében. A szereplők: Czaki Józsefné, Ringer Erzsike, Földesi Piroksa és Margit, Mihók Erzsike, Kron Ilonka, Czaki Ilonka, Dugás Annuska és Péter Dénes mindnyájan igezeket előadásukkal élvezetet nyújtani, amit el is értek. Sok taps volt érte jutalmuk. A mulatság tiszta jövedelme 1700 korona, amit a Ker. Népkönya kapott. Nyilvános nyújtás jövő héten.

— **Horthy távirata a székesfehérváriakhoz.** Horthy Miklós a magyar nemzeti hadsereg fővezére a következő táviratot intézte Székesfehérvár kormánybiztosához: A város lakosságának, a képviselőjelölés alkalmából, lérv szíves szerencsekívánataimat tolmácsolni, hogy a közélet terére sikerült nekik azt az apostoli embert megnyerniök, aki elejétől fogva hirdette a keresztény nemzeti irányzatot, amelyekért annyira hősiünk áldozta életét s amelytől mindnyájan, a jobb jövőt várjuk. Hálás és büszke lehet az ország, hogy Proházska püspök lelke szövétnéivel bevilágít a magyar történelem viharos sötét éjjelébe, melynek csillagát alig vannak. Tolmácsoló öexcellentájának mostani áldozatos elhatározásáért hazafias hálámát és meleg üdvözlétemet. — Horthy, fővezér.

— **Az igazság hangja.** Szamuelli László és társai bünpörök tárgyalásán dr. Szilassy államügyész tartott vádbeszédet, melyben egyebek között a következőket mondotta: „A magyarországi kommunizmus fölött az itélkezést nem bízhatjuk csupán a történelemre, mert ez elsősorban a földi igazságszolgáltatás ítélőszéke elé tartozik. A múlt év tavaszán a gonosztevők forradalma iltte itt nemzetpusztító orgájkát. Ezek a gonosztevők a bünt magáért a büntért követték el. Ezért nem tartozik a történelemre a magyarországi kommunizmus és azért kell az

intézményesített rablás és gyilkolás elvetemült tetteit az igazságszolgáltatás ítélőszéke elé állítani. Aki fegyvert fog — fegyver által pusztul el. Aki más ember életét jogtalanul elveszi, az számoljon le a magájával, s akik vérbe akarták fojtani ezt a nemzetet, azok az irgalmat keressék a haza határain kívül, mert itt csak a gyászólk átká és a nemzet gyűlölete kísérő oda, ahová a bíróság most könyörületlen nem ismerő igazságos ítélte szeges ostorként kergeti őket a bitófa alá. Nem vért szomjazunk, de kiméletlen elégtételt követelünk.

— **A Munkásbiztosító új igazgatósága.** A cseh-szlovák köztársaság, szlovenszkoí teljhatalmu minisztere, a helybeli kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatósági tagjává a következőket nevezte ki: Ács Béla, Jaczik Miklós, Hámos Lipót, Csapó István, Plotnyai Nándor, Halász Ignác munkaadók és Reisenbach Péter, Krizovánszky István, Horváth János, Laky Imre, Bliscák János, Halasi Jánosné alkalmazottak.

— **Megindul az autóbussz-járat.** A zsupáni hivatal 17/1920. sz. értesítése szerint városunk és Beregszász között autóbussz személyközlekedés lesz.

— **Az iskolaügy** ismét felszínre vetődött. Az iskolaügyi referens ma 9 órára az orosz, d. u. 1 órára a szlovák, holnap (febr. 2.) d. e. 9 órára a magyar és d. u. 2 órára a zsidó, zsidókat a vármegyeházára értekezletre hívja össze. A környékbeli tanítókkal is tárgyalni fog a hét folyamán. A magyar szülőket felhívjuk, hogy senki sem maradjon el az értekezletről.

— **Statisztikai kimutatás** az ungvári 1919—20. tanévi tanköteles koru gyermekekről. 6—11 éves, *vallásra nézve fiúk:* rk. 270, gk. 212, gör. kel. 1, ág. hitv. ev. 7, ref. 62, izr. 393, *leányok:* rk. 242, gk. 190, gör. kel. 2, ág. hitv. ev. 10, ref. 50, izr. 442, nazaremus 1, — *anyanyelvre nézve fiúk:* magyar 850, német 24, tót 55, ruthén 9, cseh 4, zsidó 1, lengyel 2, — *leányok:* magyar 864, német 25, tót 38, ruthén 5, cseh 4, zsidó 1 — *12—14 éves, vallásra nézve fiúk:* rk. 110, gk. 59, ág. hitv. ev. 6, ref. 20, izr. 115, *leányok:* rk. 99, gk. 82, ág. hitv. ev. 3, ref. 21, izr. 169, — *anyanyelvre nézve fiúk:* magyar 289, német 5, tót 15, zsidó 1, — *leányok:* magyar 357, német 6, tót 9, ruthén 2.

— **A „Kárpáti Napló”** legújabb száma új formában és feltűnően gazdag tartalommal jelent meg. Biztató kezdet után a lap újabb erőteljes nekilendülésében garanciát látunk további fejlődéséhez. A Kárpáti Napló a diadalmas keresztény világnézet harcosa, mely értékes cikkeivel és tartalmas hírszolgálatával megérdemli, hogy mindenki támogassa, aki hiva a társadalom keresztény szellemben való megújításának. — Előfizetési ára egész évre 28 kor., félvre 14 kor. Egyes szám ára 60 fill. Szerkesztősége Rákóczi-ut 4 sz. alatt van. Megjelenik minden csütörtökön. Kapható az összes füzsdékben és elárulatóknál.

— **Háromszáz falu** és város közül csak nyolc község akar Ausztriához csatlakozni az Ausztriának ígért nyugatmagyarországi vármegyék községei közül. Félnek Ausztriától, amely megnyitja a bolsevisták börtöneit. Az osztrákok egyebéknél már szerezik az átvételt.

— **Éjjeli látogatás.** Alsóhalas községben febr. hó 27-ére virradó hajnalban Markovits Albertnél, a Dravetzky uradalom bérőjénél ismeretlen egyén tett látogatást a bérő hálószobájában. Ez azt gondolva, hogy ispanja jött be, a falhoz fordulva tovább aludt, miáltal a jokori látogató a hálószekrényről elemelte a bérő pénztárcáját, mely azonban üres volt, mert Markovits este előrelátásból pénzt kivette a tárcából, ami a tolvajnak nem kis bosszankodást szerezhetett.

— **Adományok.** A Keresztény Népkönyhának, Konkusi Tiszta 1700 koronát adott át, mint a jan. 25-én tartott táncmulatság tiszta jövedelmét Az adományt hálásan köszöni és nyugtázza a vezetőség. — *Cseplők* Emma 10 K-t gyűjtött egy társaságban jótékonyulatra. Felét lapunk utján a Ker. és felét az ér. népkönyhának küldi. — *Kelemen István* — amint tavaly, ugy az idén is nagyobb összeget (200 K-t) gyűjtött a Ker. Népkönya javára. Gyűjtött ivén adakoztak: N. N. 100 K, Vozár László 30 K, özv. Lévai Mórné és Terry kapitány 10 — 10 K, Zavadnik Ottó, Schultz Kelemen, Koospál János, Tóthné, Csolinszky Györgyné, Szedlár János, Szedlár Jánosné, Novits Mátás 5 5 K, Szuhai Béla 3 K, Szuhai Béláné, Tírpák Miklós 2—2 K, N. N. és N. N. 1—1 K. Összesen 200 korona, amely összeget a gyűjtő lapunk utján küldött be a Ker. Népkönyhának.

— **Agyonlót vadászó.** Kapás község erdejében, e hó 26-án reggel, Lehaj Ignác vadór találkozott Petró Mihály kapási szabadságolt katoná vadászóval. A vadór felszólította a ka-

tonát, hogy adja át fegyverét, s mikor ez futásnak eredt a vadór utána lött. A lövés talált s a vadászó szörnyet halt. A vizsgálat folyik.

— **Mozí.** Bár a film beszerzés a mai nehéz közlekedési viszonyok miatt, óriási áldozatokba kerül, nagyon gyenge az érdeklődés. Megesik, hogy néha, a teljesen üres házak miatt, nem is tartanak előadását. Ma, holnap és holnapután „A szerelem vergődése” című drámát adják, Kuchenberg Leontinnal a főszerepben. Pótműsor: „A kalandos leánya” vigjáték 2 felvonásban.

NYILT-TÉR*)

Nyilatkozat.

A közelmúltban két közkeveltségben álló barátunk, Zsoldos Béla a H. U. munkatársa és Hubay Kálmán a K. N. munkatársa között bizonyos félreértés keletkezett, aminek egy hírlapi nyilatkozat volt a következménye.

A szeretel, mellyel mindkét barátunk iránt viseltetünk, arra indított bennünket, hogy az ügyet megvizsgálás tárgyává tegyük.

Megállapítottuk és nyilvánosságra hoztuk, hogy ugy Hubay, mint Zsoldos jellemének fedhetetlenségéhez semmi kétség nem fér; önzetlen és becsületes munkásságuk a legtisztább megvilágításban áll előttünk s hogy mégis valamely félreértés keletkezett közöttük, az csak külső, rosszakaratu kritikára vezethető vissza, mely körülménnyel szemolva, csak az a megjegyzésünk: „Nagyon jól tudjuk, honnan fúj a szél”. Részünkről tiltakozunk egy ilyen aknamunka ellen és a jövőben is visszautasítunk és minden rendelkezésünkre álló eszközzel megakadályozunk minden olyan törekvést, amely aztalal, hogy közöttünk széthuzást szándékszik előidézni, megbontani és gyengíteni akarja az összetartásban erős sorainkat

A Ker. Ifjak Kultur-Egyesülete.

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ébredő. Álljon elő, aki be tudja bizonyítani, hogy bármely személyt, fajt vagy felekezetet alaptalanul megátamadtunk, sértegettünk vagy ragalmaztuk volna, vagy akárcsak egy szavunkkal is valótlanságot állítottunk, hazudtuk vagy ferdítettünk. — *Alumk eltebe...* De ostoba krakelerek piszkos gyűlölettel tájékozós fenyegetesétől nem ijedünk meg. Mi álljuk a harcot, „de most már mi mondjuk, ez a harc lesz a végső”.

B. Z. Cikkét a jövő számunkban hozzuk Köszönjük.

Szerkesztő: GAAR ÖDÖN.

Pályázati hirdetmény.

A Csapi (Ung m.) róm. kath. kántortanítói állásra az iskolaszék pályázatot hirdet. Javadaim: 2 szobából és konyhából álló lakás, kamara, padlás és istálló; 702 □-öl házi kert, 10 kat. hold-218 □-öl szántó föld, 400 K párbérváltság és megfelelő stóla jövedelem. Hejji járandóság 629-20 K-ban megállapítva, a többi államegély. Pályázhatnak kántortanítói oklevéllel bíró egyének, akik szlovenszókban illetőséggel bírnak, a szolgálati fogadalmat letettek vagy leteszik, a szlovák nyelvet tanítani képesek és politikai magatartásukat az iskolaszék igazolja. Iskolaszékhez intézett jól felszerelt kérvények február hó 15-ig a csapi róm. kath. plebánia címére küldendők. Személyes megjelenés előny, az állás azonnal elfoglalandó.

Az iskolaszék.

Az ungvári kávécsok és vendéglősök részére kiutalt

lisztmennység átvehető SZÁNTÓ-Testvéreknél Széchenyi-tér 37.

Mézelasás.

Házilag csurgatott tiszte virágméz kapható GRIGASSY KÁROLYNÁL Szobráncon. Kilogrammonként nagyban 25 K. kicsinben 30 korona. — Megrendelhető Boross Zsigmondnál is.